

Η δύναμη της φήμης

Γράφει η Ασημίνα Ξηρογιάννη //

Μάκης Τσίτας «Έρχεται ο γίγαντας», εκδ. Μεταίχμιο

Χρόνια παρακολουθώ βήμα βήμα την πορεία του Μάκη Τσίτα. Σίγουρα ο συγγραφέας δεν χρειάζεται συστάσεις. Κάθε φορά που βγάζει ένα νέο βιβλίο, με χαρά βλέπω τη φιλοσοφία που το διατρέχει. Και είναι πάντα οι προσεγγίσεις του σοβαρές και προσεγμένες. Ξέρει καλά πώς να απευθύνεται στους μικρούς αναγνώστες, να τους θέτει ζητήματα και να τους ανοίγει δρόμους.

Αυτή τη φορά το θέμα που έχει επιλέξει είναι ιδιαίτερα λεπτό και ευαίσθητο και έχει σχέση με τη φήμη. Ναι, με τη φήμη! Όταν αυτή συνοδεύει ένα πρόσωπο μπορεί να είναι και παραπλανητική, ακόμα και ολέθρια-συχνά. Η φήμη αν είναι ανυπόστατη μπορεί να προκαλέσει διάφορα δεινά ή να διαψεύσει αντιμετωπίζουμε τις φήμες με βλέμμα κριτικό ή σίγουρα με επιφύλαξη.

Αυτή τη φορά «Έρχεται ο γίγαντας» στις μικρές καληνύχτες των εκδόσεων «Μεταίχμιο». Ο ερχομός του άραγε τι θα φέρει; Από πού έρχεται και γιατί; Το παραμύθι ξεκινάει χαρακτηριστικά: «Από κάπου διαδόθηκε πως σε έναν μήνα περίπου θα έφτανε στην πόλη τους ο Αγκουγκαράν: ένας τεράστιος γίγαντας που τον έτρεμαν όλοι σε Βορρά και Νότο, σε Ανατολή και Δύση.» Οι φήμες που τον συνόδευαν ήταν τρομερές. Ο Γίγαντας κατέστρεφε πόλεις, αφάνιζε ανθρώπους, κατασπάραζε ζώα και πουλιά. Υπήρχαν διάφορες προτάσεις για προστασία. Να κρυφτούν όλοι, να προστατεύσουν τα σπίτια τους, να αγοράσουν ποικίλα υλικά για να φτιάξουν μηχανισμούς που θα τους επιτρέψουν να ασφαλιστούν. Μέχρι και προμήθειες φύλαξαν για ώρα ανάγκης. Τα συναισθηματά τους; Έντονη ανησυχία και φόβος, κυρίως. Και εκεί που είχαν φτάσει στα όριά τους, τότε ξέσπασε ένας φοβερός θόρυβος και ξαφνικά άκουσαν την λεπτή, σχεδόν παιδική φωνή ενός νάνου που φορούσε ένα εντυπωσιακό σκουφί και πολύχρωμα ρούχα: «Μα τί γίνεται εδώ; Πού πήγαν όλοι; [...] Έχει στεγνώσει το στόμα μου κι η κοιλιά μου γουργουρίζει. Έχω να φάω από χτες το μεσημέρι.» Τι νάνος; Είπατε νάνος; Εμείς γίγαντα περιμέναμε αυτόν τον καιρό. Τι έχει συμβεί; Η ανατροπή στο βιβλίο θα εντυπωσιάσει τα παιδιά, θα τα ξαφνιάσει, αλλά και θα τα προβληματίσει. Γιατί πρώτα σχηματίζεται μια συγκεκριμένη εντύπωση στο μυαλό τους και έπειτα διαλύεται από τα νέα δεδομένα. Άραγε ο Βρασίδης και ο Αγκουγκαράν είναι το ίδιο πρόσωπο; Ποιοι διέδωσαν ψευδείς ειδήσεις και για ποιον λόγο; Όταν τα παιδιά και οι νέοι ακούνε κάτι στην τηλεόραση ή διαβάζουν κάτι στις έντυπες εφημερίδες και τα περιοδικά, θα πρέπει να προσπαθούν να διασταυρώνουν την είδηση και από άλλες πηγές πριν την ασπαστούν ή την μεταδώσουν. Τα μικρότερα παιδιά καλό είναι με θάρρος να ρωτάνε για όποια απορία τυχόν τους δημιουργείται είτε τους γονείς τους είτε τους παππούδες ή κάποιο άλλο φιλικό ή έμπιστο πρόσωπο και να κάνουν διάλογο μαζί τους πάνω σε θέματα που τους απασχολούν.

Με αφορμή το βιβλίο, τα παιδιά θα μάθουν πως ζουν σε έναν αλλόκοτο κόσμο όπου η ψευδής διάδοση διαφόρων πληροφοριών και ειδήσεων είναι κάτι σύνθητες. Όμως μπορεί να δημιουργήσει αρνητικές εντυπώσεις, να οδηγήσει σε λανθασμένες κινήσεις ή αδιέξοδα.

Μάκης Τσίτας

Ο Μάκης Τσίτας θίγει ένα επίκαιρο και ευαίσθητο θέμα με τρόπο διακριτικό και ευφάνταστο.

Ο Γίγαντας είναι σύμβολο, μου θυμίζει κιόλας «τους Βαρβάρους» του Καβάφη. Συχνά δίνουμε στα πράγματα τη σημασία που οι άλλοι προτείνουν ή επιβάλλουν γι' αυτά. Ακόμα κι αν υπάρχει διάψευση, ο κάθε άνθρωπος οφείλει να δίνει το δικό του προσωπικό νόημα σε όσα βλέπει και ακούει και να μπορεί να έχει κριτικό και διαυγές βλέμμα. Η δύναμη μιας φήμης είναι τρομαχτική ειδικά όταν σχετίζεται και με προσωπικά μας θέματα.

Το βιβλίο έχει πλούσια, ζωντανή και καλοδουλεμένη εικονογράφηση που φιλοτέχνησε ο Νικόλας Χατζησταμούλος. Ακόμα, διαθέτει την εφαρμογή *Qr code* ώστε οι αναγνώστες να απολαύσουν την αφήγησή της από τον ίδιο τον συγγραφέα.